

Jaarverslag 2023

Inhoud

Inleiding	2
Doelstelling	3
Samenstelling bestuur	4
ASD (Adviesraad Sociaal Domein)	6
Cliëntondersteuning	7
Themabijeenkomsten	8
IZA, GALA en WOZO	10
Netwerk Mantelzorg	11
GENERO	12
Spreekers op AB-vergaderingen	13
DVG en DNWBR	16
Stichting Toegankelijk Bergen op Zoom	16
Plan van Aanpak Eenzaamheid	17
Klachtencommissie WijZijn	18
Deelname aan bijeenkomsten	18

INLEIDING

In het eerste kwartaal van 2023 werden de beperkende maatregelen ter bestrijding van de Covid19-pandemie opgeheven, niet omdat het virus verdwenen was, maar omdat de impact van de besmetting minder risicovol werd. Fysieke bijeenkomsten werden weer onbeperkt mogelijk. Toch werd nog regelmatig video-overleg ingezet uit efficiencyoverwegingen en reistijdbesparing: een van de weinig overgebleven voordelen uit de coronatijd.

Het jaar werd ook gekenmerkt door de gevolgen van de ingezette inflatie met exploderende prijzen van energie en supermarktproducten. Dat alles werd nog gecombineerd met personeelskrapte op de arbeidsmarkt en een toenemende vraag op de woningmarkt. De toekomst van wonen en zorg voor senioren werd onzeker en onvoorspelbaar. Dit leidt bij ouderen geregeld tot angst voor wat hen te wachten staat.

Stimulerende maatregelen en uitbreiding van de bouwcapaciteit bieden op korte termijn geen soelaas. Met een integraal zorgakkoord proberen zorgaanbieders met financiële steun van de overheid de gevolgen van vergrijzing en personeelskrapte te verzachten.

Deze ontwikkelingen in de maatschappij leverden voor OOBOZ wederom talrijke aandachtsgebieden op om zich in te zetten voor het belang van de senioren van de gemeente Bergen op Zoom. De onderwerpen, waarmee OOBOZ zich in 2023 heeft bezig gehouden komt u in dit jaarverslag tegen.

De Stichting Overleg Ouderenorganisaties Bergen op Zoom (OOBOZ) is opgericht op 12 juni 2013 als voortzetting van de Stichting “Waakhond Ouderenproof” sinds 18 februari 2004, en geregistreerd bij de kamer van koophandel te Breda onder nummer 20114318 met als doelstelling: de belangen van alle senioren in de gemeente Bergen op Zoom te behartigen bij (met name) overheden en maatschappelijke organisaties en instellingen, het bevorderen en onderhouden van goede communicatie tussen senioren en de gemeente, de gemeenteraad en het gemeentebestuur te adviseren in beleidszaken, waar senioren belang bij hebben. Dit doel probeert OOBOZ te bereiken door :

- Het hebben van regelmatig overleg met de gemeente en maatschappelijk organisaties over beleidsvoornemens en de uitvoering in de praktijk van bestaande regels.
- Het gemeentebestuur en maatschappelijke instellingen gevraagd en ongevraagd te adviseren in beleidszaken waar senioren belang bij hebben en het monitoren van de realisatie van het beleid om daarmee aan ouderenparticipatie bij te dragen.
- Het bevorderen van een goede communicatie tussen senioren, gemeente en maatschappelijke organisaties.
- Belangenbehartiging bij maatschappelijke organisaties.
- Het bewaken van de uitvoering beleidsvoornemens.
- Het onderzoeken van problemen en doen van oplossingsvoorstellen.
- Het deelnemen aan overlegorganen:
 1. DVG (Dementie Vriendelijke gemeenschap)
 2. DNWBR (Dementienetwerk West-Brabant)
 3. Werkgroep Laaggeletterdheid
 4. Stichting Toegankelijk Bergen op Zoom
 5. Generaties Ouderen (GENERO)
 6. Grip op Kwetsbaarheid
 7. Netwerk Mantelzorg
 8. Adviesraad Sociaal Domein
 9. Netwerk bestrijding eenzaamheid / Samen voor elkaar
- Het aanbieden van hulp en advies aan senioren door
 - a. Hulp Belastingaangifte Invuller (Huba)
 - b. Cliëntondersteuner Wmo

OOBOZ is het overlegorgaan van de volgende **ouderenorganisaties**:

- BAS (Bergse Actieve Senioren)
- PCOB (Protestants Christelijke Ouderenbond)
- KBO Halsteren (Katholieke Bond voor Ouderen)
- KBO Lepelstraat
- samen met een ouderenadviseur van de ANBO (Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen) en onafhankelijke deskundigen.

Het bestuur van de Stichting OOBOZ Postbus 674 4600 AR Bergen op Zoom bestond uit de leden:

Functie	Naam	E-mailadres	Telefoon	Organisatie
Voorzitter waarnemend	M.J.M. Franken (Martien)	merank@home.nl	0164-24 42 13	BAS
Secretaris	P.H.A.L. van Leengoed (Pieter)	phalvanleengoed@planet.nl	0164-68 30 72	Onafhankelijk lid
Penning-meester	J. van Es (Jan)	jveboz@home.nl	0164-24 15 93	BAS
	P. Kwaadgras (Pieter)	p.kwaadgras@home.nl	06-12135763 Ledenservice 0348-466690	ANBO
AB-leden				
	I. de Vries (Ineke)	sieg.vries@hotmail.com	06-27844547	PCOB
	J. Linders (Sjaak)	Linders-j@home.nl	0164-68 51 40	BAS
	St. Vermeulen (Stephan)	stephanvermeulen@planet.nl	0164-253291 06-13234796	KBO-Brabant
	N. van Nispen (Nancy)	xnanoesx@gmail.com	06-14139374	KBO-Halsteren
	H. van Deursen (Helène)	helene42@kpnmail.nl	06-20538939	KBO-Halsteren
	A. Jochems (Adrie)	kbo.lep@ziggo.nl	--	KBO-Lepelstraat
	J. G. Mourik (Gerard)	kgmspec@gmail.com	0164-233920 06-11045826	BAS
	P. Heuvelmans-Hoppenbrouwers (Pauli)	bestuur.belangenbehartiging@basboz.nl	--	Belangenbehartiging bij BAS
Adviseur	Margot Wentink	margot.wentink@wijzijntaversegroep.nl	0164-237056 06-57066741	WijZijn Traverse Groep
	E.M. van de Haterd (Esther)	E.M.VanDeHaterd@bergenopzoom.nl	--	Gemeente Bergen op Zoom

Afgelopen jaar vonden de volgende **bestuurswisselingen** plaats in het **Algemeen Bestuur (AB)** en het **Dagelijks Bestuur (DB)**.

- Mevr. H. van Deursen is toegetreden tot het AB namens KBO-Halsteren
- Hr. P. Kwaadgras is 12 januari 2023 toegetreden tot het DB.
- I.v.m. de bestuurstermijnen is het DB op zoek naar vervangende bestuursleden.

Als adviseurs zijn aan OOBOZ verbonden:

- Mevr. Esther van de Haterd, Adviseur Volksgezondheid, Inclusie en Preventie is contactpersoon vanuit het gemeentekantoor.
- Margot Wentink, beleidsmedewerker van WijZijn.

ASD

Sinds de start van de Advies Raad Sociaal Domein (ASD) in Bergen op Zoom (2019) zijn twee leden van het OOBOZ-bestuur actief binnen de werkgroep Wmo: de heren Franken en Mourik. Zij rapporteerden hierover regelmatig in de AB-vergadering. Zo heeft de werkgroep zich bezig gehouden met een advies over de financiële positie van Bergen op Zoom en is er een ongevraagd advies uitgebracht over de energietoeslag, waarvan maar sporadisch gebruik is gemaakt.

De ASD heeft zich georiënteerd over de werkwijze van de ISD (Intergemeentelijke Sociale Dienst) en het jongerenwerk in vergelijking met Roosendaal en zich nader verdiept in eenzaamheid en armoede.

Op 1 november is een pilot gestart van 9 maanden waarin door de gemeente en WijZijn nauw wordt samengewerkt op het gebied van toegang tot de Wmo. Het doel is om te voorkomen dat indicaties richting maatwerk gaan. Daarvoor wordt gezamenlijk kantoor gehouden op de eerste verdieping bij Wijzijn. De opzet hiervan is dat dit een besparing oplevert, die geïnvesteerd kan worden in het 'voorliggend veld', waarmee alle zorg waar de burger zonder indicatie gebruik van kan maken bedoeld wordt. In Roosendaal is daar al ervaring mee opgedaan en met succes.

De Wmo wordt in 2025 of 2026 aangepast, zodat een eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp gevraagd wordt.

De heer Franken heeft per eind december ontslag genomen als lid van de ASD.

Cliëntondersteuning

Sinds 2015 is Sjaak Linders actief als vrijwillige onafhankelijke cliëntondersteuner Wmo. Het bestuur is van mening dat één cliëntondersteuner voor de gemeente Bergen op Zoom te weinig is en is op zoek gegaan naar geïnteresseerde kandidaten onder de KBO-leden. Van een zestal geïnteresseerden presenteerden zich uiteindelijk een drietal potentiële kandidaten voor de cursus van KBO-Brabant. Om kennis te maken met de praktijk van ondersteuning werden o.a. contacten gelegd met Ada Koster, cliëntondersteuner in de gemeente Woensdrecht.

Na aandringen van het bestuur werden de drie kandidaten toegelaten op de cursus in mei. Deze cursus werd begin juli succesvol afgerond door Henk Bruininkx en Gerard Mourik, zodat bewoners van Bergen op Zoom een beroep kunnen doen op één van de drie cliëntondersteuners.

Om hieraan bekendheid te geven werden in overleg met de cliëntondersteuners flyers en posters ontwikkeld naast berichten in de BASNU.

Het DB is in gesprek gegaan met Meryam Geers, beleidsadviseur Maatschappelijke Ontwikkeling en Priscilla Hopman, coördinator Wmo van de gemeente waarop de bevestigingsbrief, die cliënten ontvangen bij een Wmo-aanvraag, van de namen, telefoonnummers en emailadressen van de cliëntondersteuners werd voorzien. Via Olaf Nouwens van KBO-Brabant werden verklaringen omtrent gedrag (VOG) geregeld voor de cliëntondersteuners.

Enkele malen is er overleg geweest tussen het DB en de cliëntondersteuners om het opstarten te evalueren. Inmiddels blijkt dat beide nieuwe cliëntondersteuners zelfstandig ervaring hebben opgedaan met enkele cliënten. Ook is er een gesprek geweest met Bert van 't Laar, lid van de juridische helpdesk van KBO-Brabant, die voor advies beschikbaar is. Adviezen over samenwerking met gemeente en WijZijn werden gegeven en gewezen op valkuilen. Het risico van lidmaatschap van de Adviesraad Sociaal Domein en de rol van cliëntondersteuner werd door hem geadresseerd: De cliëntondersteuner behoort altijd het belang van de cliënt te laten prevaleren. Het begrip “onafhankelijk” is doorslaggevend.

Afspraken over structureel overleg met de gemeente en WijZijn moeten nog gemaakt worden evenals een heldere regeling over de vergoeding, waarbij het uitgangspunt is, dat gemaakte onkosten altijd voor vergoeding in aanmerking komen.

Naast cliëntondersteuners zijn er in Bergen op Zoom ook een tiental HUBA's (Hulp bij Belastingaangifte) actief. Bas-leden kunnen deze rechtstreeks benaderen. Degenen, die geen lid zijn van BAS kunnen dat via WijZijn. Door middel van terugkomdagen worden HUBA'sj door KBO-Brabant bijgeschoold over actuele ontwikkelingen.

Themabijeenkomsten

Door OOBZ werd in 2023 tweemaal een themamiddag georganiseerd.

1. Themabijeenkomst **energietransitie en energie-armoede** op 30 maart.

Er spraken vertegenwoordigers van de woningcorporatie Stadlander, van de gemeente en een energiecoach van de Stichting Energietransitie Bergen op Zoom. Stadlander richt zich op voorlichting en bewustwording. Stadlander legde eerder huisbezoeken af bij huurders met het hoogste energieverbruik. Huurders met een relatief goed geïsoleerd huis bleken toch geregeld veel energie te verbruiken. Stadlander gaf en geeft tips hoe je dit energieverbruik kunt verminderen. Er is hierover op de website van Stadlander informatie te vinden. Voor energiebesparing: <https://stadlander.nl/duurzaam/tips-om-energie-te-besparen/> .

Voor geld uitsparen door regelmatig te ventileren: https://stadlander.nl/wp-content/uploads/2018/12/Het_belang_van_ventileren-1.pdf

Stadlander gaat door met het afleggen van huisbezoeken en het geven van voorlichting.

Ze blijven actief werken aan het isoleren en aanpassen van hun woningvoorraad om hiermee ook de energiekosten voor huurders zoveel mogelijk te verminderen. Dit kost veel tijd. Op 30 maart jl. was er bij Stadlander (nog) geen toename te constateren in het aantal huurders met betalingsachterstand als gevolg van de toenemende energiekosten. Stadlander merkte dat bewoners wel wat eerder hulp zoeken bij financiële problemen.

Een energiecoach geeft gratis advies over woningisolatie en subsidieregelingen. Een spreker van de Stichting Energietransitie Bergen op Zoom gaf voorlichting over het werk van een energiecoach. Een energiecoach wordt opgeleid door de gemeente.

Iedere huiseigenaar kan een dergelijke coach gratis aanvragen. Dit kan via de website <https://regionaalenergieloket.nl/bergen-op-zoom> of via telefoonnummer : 088 525 4110 (lokaal tarief) . De energiecoach neemt samen met de huiseigenaar de energierekening door; voert een gesprek en maakt een rondgang door het huis. Dat verwerkt de energiecoach in een verslag met een advies.

De gemeente wil zo de helpende hand bieden aan bewoners met een slecht geïsoleerd huis

De gemeente is vooral actief geweest bewoners die in de problemen dreigden te komen door de hoge energierekening naar vermogen te helpen. Zo was er het doorbraakfonds waarop tot 31 mei jl. een beroep gedaan kon worden door bewoners die door de hoge energiekosten in de knel dreigden te komen en geen recht hadden op een energietoeslag. Verder is de gemeente nog doende huisbezoeken te organiseren om bewoners met een krappe portemonnee te helpen. Er zijn door de Rijksoverheid zogenaamde SPUK (speciale uitkeringen) -gelden ter beschikking gekomen om bewoners in slecht geïsoleerde woningen praktische hulp te bieden, bijvoorbeeld door radiatorfolie aan te brengen; kieren dicht te maken enzovoorts.

Sommige bewoners, die van weinig inkomen rond moeten komen zijn niet bekend bij de lokale overheid en daardoor moeilijk vindbaar. Er zijn vooral zorgen over bewoners met weinig sociaal netwerk. Tot slot staat de gemeente nog voor de opgave om samen met de bewoners per wijk een plan te maken hoe we uiteindelijk van het gas af moeten geraken.

2. Themabijeenkomst over **cybercriminaliteit** op 16 november door Marieke Liefing, consulent digitale geletterdheid.

Onder het motto “Wat een ander overkomt kan ook weleens bij U gebeuren” werden in een heldere presentatie de begrippen phishing en smishing, spoofing en datingfraude uitgelegd aan de hand van voorbeelden in filmpjes en video’s. De schijnbaar alledaagse valkuilen van de babbeltruc of het meekijken met pinnen werden onder de aandacht gebracht. Duidelijk werd gemaakt wanneer een email verdacht is, waarop bij een emailadres gelet moet worden en wanneer een whatsappbericht niet vertrouwd moet worden. Ook werden adviezen gegeven over het aanmaken, gebruiken en bewaren van wachtwoorden. De noodzaak van een betrouwbare virusscan werd benadrukt. Tot slot werd ieder in de gelegenheid gesteld een handige hand-out met alle adviezen mee te nemen.

De themabijeenkomst werd door ongeveer 50 personen bijgewoond, die positief reageerden op dit inhoudelijk goede en boeiend gebrachte verhaal.

Inmiddels hebben de BAS, KBO-Lepelstraat en KBO-Halsteren eveneens besloten begin 2024 een middag over dit onderwerp te organiseren.

IZA , GALA en WOZO

Landelijke ontwikkelingen op het gebied van zorg hebben begin 2023 geleid tot een Integraal Zorgakkoord (IZA), gevolgd door het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), en door het programma Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO).

Het doel van het IZA is het borgen van de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg in Nederland. Het is primair een zorgakkoord: partijen als ziekenhuizen, GGZ, huisartsen en VVT (verpleeg-, verzorgingshuizen, thuiszorg), zorgverzekeraars en uiteindelijk gemeenten hebben getekend en zijn -regionaal- aan zet. De nadruk ligt op de curatieve zorg.

Het GALA zet in op een gezonde bevolking in 2040 met weerbare vitale bewoners in een gezonde leefomgeving, 'de gezondste generatie jongeren ter wereld' en met een sterke sociale basis.

Het WOZO-programma is erop gericht dat de ouderenzorg ook in de toekomst blijft passen bij wat ouderen willen en wat goed georganiseerd kan worden. Het uitgangspunt is: zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan. Het scheiden van woonfuncties en zorgfuncties is een belangrijk onderdeel.

De belangrijkste aanleiding voor de plannen is de toekomstbestendigheid van de zorg. IZA is het overkoepelende akkoord, GALA is de concrete uitwerking in preventiebeleid op gemeentelijk niveau, WOZO is als programma specifiek gericht op ouderen.

In het kader van het IZA hebben regionale partijen afgesproken de samenwerking te bevorderen om zo te komen tot regionale transitie. Dit begon met het goed in kaart brengen van de feitelijke situatie in een zogenaamd Regiobeeld. Op basis van het Regiobeeld werden door de regionale partijen Regioplannen opgesteld. Het IZA-budget bedraagt 150 mln. structureel.

De regionale partijen, waaronder zorgverzekeraars, gemeenten en relevante stakeholders, in West-West-Brabant zijn vertegenwoordigd in het netwerk Grip op Kwetsbaarheid (GoK). In de stuurgroep van GoK is ook OOBOZ vertegenwoordigd. Allereerst is het Regiobeeld vastgesteld. Daarbij kwamen de volgende aandachtvelden naar voren:

1. Kwetsbare ouderen nu en in de toekomst
2. Tekort aan zorgprofessionals en mantelzorgers
3. Mentale gezondheid, zoals stress en eenzaamheid
4. Kansenongelijkheid en een kansrijke start
5. Leefstijl- en leefomgeving-gerelateerde ziekten
6. Druk op de eerste lijn

In het regioplan worden de belangrijkste opgaven van elk thema beschreven evenals de ambitie, de doelstelling en impact over de periode 2023-2028. Omdat het thema arbeidsmarkt (2) zo'n essentieel onderdeel uit maakt van alle onderdelen in het regioplan is besloten om op deze opgave geen aparte ambitie en doelstelling te formuleren. Verder zijn nog overkoepelende projecten vanuit het IZA benoemd:

digitalisering, administratieve lastenverlichting, concentratie en spreiding van zorgaanbieders. In samenwerking met Zorgbelang Brabant|Zeeland worden de inwoners betrokken bij de verdere ontwikkeling en uitvoering van het regioplan.

In het kader van GALA zijn met SPUK-gelden (Specifieke Uitkering) in Bergen op Zoom afgelopen jaar de volgende projecten opgestart door WijZijn:

1. Buurtkamer in 't Fort (=Stamtafel in Roosendaal)
2. Inzet voor mantelzorg
3. Kansrijke start
4. Vrouwenintegratie
5. T-huis (inmiddels in de Kastanje gehuisvest)
6. Welzijn op Recept (inmiddels actief bij De Poort, De Boswachter, De Grebbe en Ecurie. Veertig huisartsen hebben aangegeven belangstelling te hebben.

Verwijzing vindt plaats naar sociaal wijkteam, welzijnscoach, maatschappelijk werk etc.

Door OOBOZ is onderzoek gestart naar mogelijkheden om in het kader van GALA de vroegere felicitatiedienst in een nieuw jasje te steken en 70+ senioren tweemaal per jaar uit te nodigen voor een bijeenkomst. Op die bijeenkomst kunnen senioren o.a. geïnformeerd worden over gezondheid, tijdsbesteding, voorkomen van eenzaamheid en kan interesse voor vrijwilligerswerk gepeild worden.

Netwerk Mantelzorg

Het netwerk mantelzorg is een regionaal netwerk van organisaties en instellingen met een gemeenschappelijke visie op het toenemende belang van de mantelzorger in de toekomstvisie op de zorg. OOBOZ maakt deel uit van dit netwerk.

In 2023 vonden een viertal bijeenkomsten plaats waarin aandacht besteed werd aan diverse onderwerpen. Zo werd het niet-aangeboren hersenletsel besproken en de uitgebreide informatie die daarover te vinden is op www.breinlijn.nl. Via de website zijn mensen te benaderen voor gratis advies. Er werd een goed bezochte inspiratiemarkt georganiseerd in 't Fort, waarop het mantelzorgcompliment werd uitgereikt. Daarnaast vonden nog bijeenkomsten plaats waarop ontwikkelingen met betrekking tot het Odensehuis, het Dementienetwerk West-Brabant, het T-huis, Welzijn op Recept en respijtzorg ter sprake kwamen.

GENERO

GENERO staat voor Generaties Ouderen. In GENERO werken organisaties uit Zuidwest-Nederland samen om wonen, welzijn en zorg voor (kwetsbare) ouderen te verbeteren. Het netwerk is in 2008 opgericht in het kader van het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO). Samen met zeven andere regionale netwerken had GENERO de taak om in de eigen regio inzichten en opbrengsten vanuit het NPO-programma te delen en te verspreiden. Het netwerk bleek een grote verbindende kracht te hebben. Hierdoor is het netwerk nog altijd actief. Vanuit OOBOZ wordt deelgenomen aan het Ouderen- en Mantelzorgforum (OMF), waarin senioren hun ervaring en kennis in dienst stellen van onderwijs en onderzoek op het gebied van ouderenzorg.

In 2023 heeft Hanna van Dijk afscheid genomen als netwerkcoördinator van GENERO. Zij was een belangrijk initiator van projecten, waaronder het ACP-project, dat het wensenboekje “In gesprek over de dag van Morgen” heeft opgeleverd. Een opvolger voor haar functie is nog niet gevonden.

Het OMF is vertegenwoordigd in de Raad van Ouderen en heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het advies: “Zorg om de Ouderenzorg”, waarin aanbevelingen gedaan zijn om de kwaliteit van de ouderenzorg te waarborgen voor de toekomst. In september heeft het OMF een bezoek gebracht aan het Zorglab van tanteLouise in Steenbergen. Daar werd door Marcha Kwisthout, manager langdurige zorg, een presentatie over de instelling en nieuwe projecten, die zijn opgestart, zoals ‘VanThuisUit’, een zorgconcept tussen thuis en verpleeghuis. ‘VanThuisUit’ biedt ondersteuning op 3 verschillende locaties: in het dag- en doecentrum dat 7 dagen per week van 10-20 uur geopend is, thuis met technologie en sociale innovaties en in logeerappartementen om oudere te stabiliseren en te ondersteunen. Dit project is op dit moment in Steenbergen als pilot in uitvoering.

In het verlengde hiervan kwam de zorg om de druk op de eerste lijn ter sprake, zoals verwoord in het regiobeeld bij het IZA. Dit speelt zeker ook in Bergen op Zoom. Geschat wordt dat tussen 1000 en 2000 inwoners op dit moment niet ingeschreven zijn bij een huisarts. De gevestigde praktijken zijn gesloten. Er zijn weliswaar nog nooit zoveel huisartsen geweest als nu (+/- 14.000), maar die willen zich niet meer vestigen vanwege o.a. huisvesting, administratieve lasten of spoedzorg en kiezen voor parttimewerk. Commerciële ketens proberen het ontstane tekort op te vullen vaak met wisselende teams van zorgprofessionals, garanderen niet altijd een optimale bereikbaarheid en zijn niet goed bekend met persoonlijke achtergronden van patiënten. Op initiatief van tanteLouise wordt nu een onderzoek gestart in samenwerking met praktijk De Poort om te bezien in hoeverre een “online-huisarts”, die werkt met een video- of chatcontact, hierin een bijdrage kan leveren om de druk op de eerste lijn, de huisartsenpost en de spoedzorg te verlichten.

Sprekers op de AB-vergaderingen

Op AB-vergaderingen worden regelmatig mensen uitgenodigd om van gedachten te wisselen over ontwikkelingen op diverse terreinen.

- Lisette Plasmans over wijkgericht werken.

'Doen wat nodig is'-subsidie is bedoeld voor wijkgericht werken. Er zijn 5 thema's benoemd: o.a. informatie en advies, ontwikkeling van een sterk vrijwilligersveld en schuldsanering.

Vraagwijzer bestaat nog steeds, maar werkt niet meer vanuit één locatie. De mensen zijn verdeeld over de wijkteams en maken nu deel uit van het sociale team.

(Lepelstraat, Halsteren, Oost, Zeekant en Centrum) In Noordgeest/Tuinwijk is geen wijkhuis en wordt gebruik gemaakt van basisschool De Noordster. Wekelijks is er spreekuur. Dat is kenbaar gemaakt door WijZijn, maar de bekendheid daarvan blijft een aandachtspunt. Gepoogd wordt om het integraal werken overal te realiseren, omdat dit voordelen biedt.

Echt samenwerken blijft een grote uitdaging. Ten aanzien van de Scheldeflat is dat wel gelukt met Stadlander.

Is het budget toereikend? In Roosendaal is het voorliggend veld beter vindbaar. Voor Jongerenwerk zijn 3,5 fte en tijdelijke contracten beschikbaar. De wijken Oost, Zeekant en Noordgeest/Tuinwijk hebben wat dat betreft voorrang. Zoom-in werkt goed in Oost. Preventie heeft aandacht, maar blijft beperkt. Opbouwwerk en Jongerenwerk blijft een ondergeschoven kindje. Subsidie toekenning voor de korte termijn blijft lastig om structurele oplossingen te bieden.

In de gemeentelijke visie is een gebrek aan aandacht voor ouderen, terwijl de vergrijzing toeneemt, aldus mevr. Plasmans.

'Welzijn op Recept' draait tot tevredenheid in huisartsenpraktijk De Poort en De Boswachter met een welzijnscoach sinds januari.

Saskya de Keijzer is succesvol bezig met eenzaamheidsbestrijding in Halsteren. Dit wordt ook naar andere wijken gebracht.

Het Odensehuis in Bergen op Zoom, een inloophuis voor mensen met lichte dementie en hun naasten, loopt goed. Om deel te nemen aan de activiteiten in een Odensehuis is er geen diagnose of indicatie voor de ziekte van Alzheimer nodig. Iedereen die te maken krijgt met een beginnende vorm van dementie is welkom in een Odensehuis.

- De heer H.R. van den Hengel en mevrouw Sanne de Groen (Thuiszorg West-Brabant).

De heer van den Hengel was al eerder aanwezig bij OOBOS in een gesprek over Café Entree.

Hij schetst de groeiende vraag in de thuiszorg nu de verzorgingshuizen gesloten zijn, er minder personeel voorhanden is en er meer mensen thuis wonen, die hulp nodig hebben. De insteek is nu: Wat kunt u zelf nog doen? De tijd van 'recht hebben op' is

voorbij. Voor elastische kousen aantrekken (In Nederland 400.000) en ogen druppelen zijn hulpmiddelen bedacht. Maar het fenomeen 'Er is geen zorg' doet zich vaker voor. De regie bij de patiënt laten lukt niet altijd. In Den Hout loopt een interessant project 'Omzien naar Elkaar'. De rol van het voorliggend veld wordt steeds groter.

In Bergen op Zoom is TWB (ThuisZorg West-Brabant) de grootste aanbieder en heeft +/- 70 % van de markt. Maar ook hier gaan diverse hulpverleners naar eenzelfde flatgebouw, m.n. omdat diverse handelingen door verschillend gekwalificeerd (en betaald) personeel gedaan moeten worden.

De groep alloctonen blijft moeilijk bereikbaar. Met name WijZijn heeft zicht op wat er in het voorliggend veld gebeurt. 'Zoom-in' in de Kastanje is na 2 jaar nog matig succesvol. Samenwerking tussen thuiszorg en buurtbewoners is onontkoombaar.

- Judy Weterings van bibliotheek West-Brabant

De doelstelling van de bibliotheek is ruimer geworden. Behalve lezen gaat het ook om het bevorderen van basisvaardigheden, informatie verstrekken en digitale geletterdheid. Wanneer het fysiek niet mogelijk is boeken op te halen zijn er vrijwilligers beschikbaar om boeken thuis te brengen. Elke bibliotheek heeft ook een Informatiepunt Digitale Overheid, die ondersteuning biedt bij digitaal contact met de overheid. Daarnaast is tweemaal per week een Digipunt aanwezig om individuele ondersteuning te bieden bij privacygevoelige onderwerpen. Deze is ook in de Wittenhorst donderdagmiddag beschikbaar. Afspraken daarvoor lopen via WijZijn. Wat lezen en schrijven betreft is landelijk 12% laaggeletterd. In Bergen op Zoom is dat 17 %. Overigens is dit niet altijd gemakkelijk te herkennen. Voor het begrijpen van cijfers of het aanleren van digitale vaardigheden kan de bibliotheek een individueel programma aanbieden of verwijzen naar Curio. Laaggeletterdheid is de laatste 15 jaar bespreekbaar geworden. Informatie daarover is gemakkelijk via internet te vinden. Er is een programma en werkboek "Klik en Tik" met goede basisinformatie. Voor het geven van ondersteuning bij het aanleren van digitale vaardigheden blijft er behoefte aan vrijwilligers. Verder attendeert ze ons nog op 2 nieuwe apps: 1. DigiHandig app om zelf te oefenen met apps. 2. LeesSimpel app om moeilijke brieven om te zetten naar eenvoudige taal.

- Margot Wentink van WijZijn

De naam WijZijn Traverse Groep is veranderd in WijZijn. In een uitklapplan worden de doelstellingen aan de hand van voorbeelden uitgelegd. Fysieke spreekuren worden in verschillende wijkcentra gehouden.

Bestrijding eenzaamheid: huisbezoek zoals in Halsteren en Lepelstraat door 'Samen voor Elkaar' is in Bergen op Zoom niet mogelijk omdat het budget niet toereikend is. Eind mei kunnen weer nieuwe aanvragen worden ingediend. Door de voorzitter is het opnieuw leven in blazen van de felicitatiedienst (een bijeenkomst voor 70+-ers) aangekaart bij Margot. In het verleden kwamen 40-50 man op zo'n bijeenkomst. Bij

WijZijn bestaat een duidelijke voorkeur voor continuering van bestaande projecten boven het opstarten van nieuwe.

De GGD-post in de Wittenhorst wordt opgeheven en verhuist naar Bergen op Zoom.

- Nieke Lammes, accountmanager vastgoed in de gemeente Bergen op Zoom

Zij is de kartrekker binnen de gemeente van de Woonzorgvisie, die voor 1 januari 2026 gereed moet zijn. Minister Hugo de Jonge heeft een bouwopgave voor Brabant bedacht van 200.000 woningen. In eerste instantie werd over het ontwikkelen van een lokale zorgvisie gesproken, nu over een regionale verplichting. In de nieuwe wet 'Regie op Volkshuisvesting wordt over een woonprogramma gesproken. De definitie van een regio is nog niet zo simpel. De grenzen van provincies en zorgpartners komen niet overeen. Denk aan Tholen en Moerdijk, dat weer meer op Breda georiënteerd is. Bergen op Zoom wilt regionaal samenwerken met een toevoeging van een hoofdstuk "couleur locale" aan de visie. De aandachtsvelden in de visieontwikkeling zijn Wonen, Zorg en Welzijn. Bij wonen gaat het om de aantallen en typen woningen. De woningvoorraad in Bergen op Zoom is voor 50% sociaal. Het voorstel van het Rijk is 30 % sociaal, 30 % middensegment en 30% duurder segment. De wooncomponent moet los gezien worden van de zorg. Daar is het personeelstekort weer een belangrijk item.

Wat betreft Welzijn is eenzaamheid een issue. De individualiseringstendens lijkt zich wel enigszins te keren.

Volgens mevr. Lammes wordt de volgorde: 1. Zelfstandig wonen met enige ondersteuning indien nodig. 2. Geclusterd wonen, waar basiszorg aanwezig is. 3. Verpleeghuis. Hoe het in Bergen op Zoom staat met de bereidheid om te verhuizen naar een geclusterde woonvorm is niet bekend. Hoe dat in vergelijkbare gemeenten ligt wordt nagegaan. In de regio bestaat consensus over regionale aanpak met een lokale component.

DVG en DNWBR

OOBOZ is vertegenwoordigd zowel in de lokale werkgroep DementieVriendelijke Gemeenschap (DVG) als in het regionale netwerk DementieNetwerk West-Brabant (DNWB).

Door de DVG werd in het woonzorgcentrum Stuijvenburgh een vastenavondbijeenkomst georganiseerd, die door +/- 80 man werd bezocht. Voor WereldAlzheimerDag in september was dit jaar het motto 'Samen aan Tafel'. Op een 5-tal locaties werden rondom 21 september mensen met dementie en hun mantelzorger uitgenodigd voor een maaltijd om met jongeren in gesprek te gaan, o.a. in Halsteren, het Odensehuis, Groenewoudseweg en bij tennisvereniging De Zoom. Hieraan werd door 200 mensen deelgenomen.

Bij DNWB heeft Margo Emmen Eva Landa opgevolgd als coördinator van het netwerk. Er is een meerjarenplan opgesteld voor de periode 2023-2026 met een duidelijke missie: de positie van mensen met dementie en hun mantelzorgers versterken door het hulpaanbod te verbeteren en de partners die zorg en ondersteuning aanbieden te verbinden in de regio. Als speerpunt is daarin o.a. aangegeven het organiseren van respijtzorg, waarvoor de mogelijkheden nu eigenlijk ontbreken.

Stichting Toegankelijk Bergen op Zoom

OOBOZ is vertegenwoordigd bij de stichting Toegankelijk Bergen op Zoom. Toegankelijk Bergen op Zoom zet zich in voor bereikbaarheid en toegankelijkheid. Dat gaat niet alleen om een veilige, toegankelijke en aangename openbare ruimte. Ook toegankelijkheid van openbare gebouwen, winkels, hotels, restaurants en cafés en van informatie hoort daarbij. Afgelopen jaar heeft de stichting een analyse van het nieuwe terrassenbeleid van de gemeente uitgebracht.

Plan van aanpak bij de bestrijding van eenzaamheid

Vanuit de OOBOZ neemt een lid van het dagelijks bestuur deel aan de vergaderingen van de werkgroep “Samen voor elkaar”. Deze werkgroep heeft als doel iets bij te dragen aan het verminderen van eenzaamheid bij ouderen. De werkgroep wordt voorgezeten door een staflid van Stichting Humanitas.

Aan deze werkgroep nemen -soms in wisselende frequentie – de volgende organisaties deel:

BAS, OOBOZ, Zonnebloem, ANBO, wijkcommissie Noordgeest, Bibliotheek West Brabant, WijZijn, VIP, Humanitas, St. WeViGé en TWB.

Lag het accent van deze werkgroep aanvankelijk op het inventariseren wat er allemaal al gebeurt onder de vlag van “ontmoeting en contact” voor ouderen, later verschoof het accent meer in de richting van het concreet vorm geven van projecten. Dit alles kwam in een stroomversnelling na contacten met de gemeente, waarbij duidelijk werd dat we beroep zouden kunnen doen op zogenaamde SPUK-gelden van de Rijksoverheid. Het betreft een budget voor bestrijding van eenzaamheid als gevolg van de Coronaperiode en andere maatschappelijke factoren. Het gaat hier om een tijdelijke financiële tegemoetkoming van de Rijksoverheid.

Vanuit de deelnemende organisaties werden plannen ingediend en subsidies aangevraagd om deze plannen uit te kunnen voeren. Humanitas trad hierbij op als coördinerende organisatie en centrale aanvrager.

De subsidie werd voor het lopende jaar 2023 verstrekt. De projecten zijn de volgende:

Noordgeest en Tuinwijk: Maandelijkse lunches voor wijkbewoners vanaf september 2023.

Zonnebloem: Het organiseren van een startbijeenkomst onder leiding van een professional, waarbij onder meer de behoeftes aan vaardigheidstraining van de vrijwilligers wordt geïnventariseerd. Daarnaast werd er een filmmiddag (optreden André Rieux) georganiseerd voor vierhonderd gasten.

WijZijn Lepelstraat Halsteren: Uitbreiden huidige huisbezoeken en een structureel wekelijks koffiemoment. Er wordt nog onderzocht of er mogelijkheden zijn huisbezoeken gefaseerd over de hele gemeente uit te breiden.

Stichting WeViGé (Welzijn Visueel Gehandicapt): Voortzetten van wekelijks zwemmen voor mensen met een visuele beperking. Organiseren van een Kerst-Inn.

Humanitas: Trainen van vier vrijwilligers voor het houden van up-gesprekken. Up-gesprekken zijn themagesprekken voor ouderen. De bedoeling is dat Humanitas deze gesprekken in diverse delen van Bergen op Zoom gaat houden.

Onafhankelijk van de werkgroep werd door BAS met overgebleven subsidie uit 2022 een geslaagde middag voor ouderen in het kader van eenzaamheidsbestrijding georganiseerd in de Raayberg. Er werd een buffet aangeboden met een lezing van Paul Asselbergs en afgesloten met een muzikale bingo. Deze geslaagde bijeenkomst werd door 140 man bezocht.

Voor het jaar 2024 is er ook weer een aanvraag onderweg naar de gemeente. De hoop is dat goed lopende projecten kunnen worden voortgezet. Behalve deze concrete projecten werd in de werkgroep ook veel besproken met elkaar over diverse onderwerpen en werd er veel van elkaar geleerd. Om toch nog twee aspecten te noemen: Er werd stil gestaan bij eenzaamheid onder bewoners met een migratieachtergrond. Maar ook: Hoe moeilijk het is in het weekeinde iets te organiseren, omdat vrijwilligers dan ook graag tijd voor zich zelf willen hebben.

Klachtencommissie WZTG

M. Franken, P. de Lepper en M. Hornstra maakten afgelopen 6 jaren deel uit van de klachtencommissie van WijZijn. In 2022 waren er 11 klachten, waarvan er 10 werden opgelost en 1 door de commissie behandeld moest worden. Eind 2023 zijn ze gestopt als commissielid en hebben voor opvolging gezorgd.

Deelname aan bijeenkomsten

In 2023 werden bezocht:

- De Belangenhoudersavond van Stadlander
- Het 10-jarig jubileum van het Care Innovation Centre
- 'Goede zorg kent (geen) grenzen' in het Bravis Ziekenhuis, publiekelijke verantwoording over beleid van het ziekenhuis
- De start Lokale Alliantie tegen financiële uitbuiting in de Korenaere
- Bijeenkomst Zorgbelang in het kader van het IZA-akkoord

Dankzij ondersteuning vanuit de gemeente heeft OBOZ zich op de hierboven beschreven wijze in 2023 ingespannen om een bijdrage te leveren vanuit het ouderenperspectief aan de kwaliteit van wonen, zorg, welzijn en het leven in het algemeen van de senioren in Bergen op Zoom.

Pieter van Leengoed, secretaris.

Januari 2023